

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 185/2015-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. mája 2015 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Martinom Salokom, Zvonárska 8, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cob 236/2011 a jeho rozsudkom z 26. júna 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. novembra 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cob 236/2011 a jeho rozsudkom z 26. júna 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že Okresný súd Michalovce (ďalej len „okresný súd“) v právnej veci sťažovateľky [ako žalobkyne v 1. rade, ktorou sa stala na základe uznesenia okresného súdu sp. zn. 17 Cb 42/2007 z 21. októbra 2011, ktorým bola pripustená zmena účastníkov konania tak, že na miesto žalobkyne v 1. rade – obchodnej spoločnosti [REDACTED], Rožňava (ktorá vstúpila do konania na miesto pôvodnej žalobkyne [REDACTED], [REDACTED], na základe uznesenia okresného súdu sp. zn. 17 Cb 42/2007 z 5. novembra 2009) vstúpila do konania sťažovateľka] a obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED] (ako žalobkyne v 2. rade) proti [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „žalovaná“), v konaní o zaplatenie sumy 2 773 351,92 € s príslušenstvom rozhodol rozsudkom sp. zn. 17 Cb 42/2007 z 20. júna 2011 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) tak, že žalobu oboch žalobkýň v celom rozsahu zamietol a zaviazal sťažovateľku zaplatiť žalovanej trovy konania v sume 63 210,73 € a žalobkyňu v 2. rade zaviazal zaplatiť žalovanej trovy konania v sume 19 826,53 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku okresného súdu.

Sťažovateľka podala proti rozsudku okresného súdu odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok prvostupňového súdu vo veci samej a zrušil ho v časti o náhrade trov konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

Podľa názoru sťažovateľky krajský súd svojím postupom a rozhodnutím porušil jej označené práva, keď ako vecne správne potvrdil nepreskúmateľný rozsudok okresného súdu. Tým, že krajský súd potvrdil nepreskúmateľné rozhodnutie a u nepreskúmateľného rozhodnutia z povahy veci nie je možné overiť jeho vecnú správnosť, trpí napadnutý rozsudok krajského súdu tou istou vadou nepreskúmateľnosti, lebo ani jeho vecnú správnosť nie je možné overiť. Z napadnutého rozsudku krajského súdu nie je o nič viac ako z rozsudku okresného súdu sťažovateľke zrejmé, ako sa krajský súd „vysporiadal s rozpornými stanoviskami účastníkov konania (chýba akákoľvek logická úvaha pri hodnotení rozporných vyjadrení), akými úvahami sa pri hodnotení rozhodujúcich

skutočností riadil, ako vyložil aplikované právne normy t. j. ako právne posúdil predmet sporu. Porušovateľ nereagoval na podstatnú argumentáciu sťažovateľky, v odôvodnení napadnutého rozhodnutia neuviedol, prečo argumentáciu sťažovateľky nepovažoval za dôvodnú a napadnuté rozhodnutie odôvodnil mimo jej rámca...“.

Nedostatočným odôvodnením napadnutého rozsudku tak podľa názoru sťažovateľky krajský súd porušil jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivý proces čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľka je v súvislosti s uvedeným toho názoru, že *„obsahom označených práv je aj právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.*

Inými slovami, povinnosť porušovateľa riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka konania na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu. Porušením uvedeného práva účastníka konania na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania upiera právo dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia právom predvídaným spôsobom.“.

Sťažovateľka poukazuje na judikatúru ústavného súdu napr. nález sp. zn. I. ÚS 226/03 z 12. mája 2004, v ktorom ústavný súd konštatoval, že za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie je potrebné považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, ako aj na rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 44/03, IV. ÚS 115/03 a sp. zn. III. ÚS 209/04, v ktorých ústavný súd vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Rozhodnutie, ktoré nezodpovedá uvedeným kritériám, je nepreskúmateľným rozhodnutím.

Sťažovateľka je toho názoru, že *„súd je povinný uviesť ku každému tvrdeniu a právnej argumentácii účastníka konania, ktoré v konkrétnej veci môžu mať právnu*

relevanciu, svoj názor aspoň v takom rozsahu, aby bolo zrejmé, prečo na ne neprihliadol alebo prečo nie sú správne.

Túto povinnosť si porušovateľ nesplnil a na podstatnú argumentáciu sťažovateľky nereagoval, čím na strane jednej výrazne oslabil zákonný aspekt presvedčivosti napadnutého rozhodnutia a na strane druhej posilnil aspekt nezákonnosti a neústavnosti napadnutého rozhodnutia.“.

Uvedený záver podľa sťažovateľky odráža premisu, podľa ktorej *„ak uplatňuje účastník konania konkrétne relevantné námietky, je nevyhnutné, aby sa s nimi konajúci súd vysporiadal, pretože sa v zásade jedná o základné námietky, ktoré účastník konania uplatňuje. V rovine všeobecnej logiky je totiž možné uzatvoriť, že ak uplatní účastník konania v jeho priebehu konkrétne námietky, dôvodne predpokladá, že súd (mimo iné pri splnení zákonnej a ústavnej požiadavky presvedčivosti svojho rozhodnutia) sa s týmito námietkami v odôvodnení svojho rozhodnutia výslovne vysporiada. Ak tak súd neučiní, nemôže byť naplnená základná požiadavka civilného konania, zakotvená v § 1 O. s. p., ktorou sa zabezpečuje spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania.*

Pokiaľ sa súd v odôvodnení rozhodnutia nevysporiada s podstatnými námietkami účastníka konania, prostredníctvom ktorých spochybňoval správnosť záverov súdu prvého stupňa a opomenul právne významné skutočnosti majúce zásadný právny význam pre posúdenie dôvodnosti žalobou uplatneného nároku, je jeho právne posúdenie veci, podľa názoru sťažovateľky, neúplné a tým nesprávne. Takéto rozhodnutie je nepreskúmateľné, ktoré vo svojom dôsledku predstavuje rovnako aj porušenie ústavne garantovaného práva na súdnu ochranu.“.

Podľa názoru sťažovateľky ak nie je z odôvodnenia rozhodnutia súdu zrejmé, prečo porušovateľ nepovažoval za dôvodnú jej právnu argumentáciu a prečo ju považuje za mylnú alebo vyvrátenú, je nutné považovať takéto rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, a to najmä vtedy, ak ide o opravnú argumentáciu, ktorá je ťažisková pre odôvodnenosť nároku sťažovateľky. Súd, ktorý sa vysporadúva s takouto argumentáciou, ju

nemôže len pre nesprávnosť odmietnuť, ale musí tiež uviesť, v čom konkrétne jej nesprávnosť spočíva.

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa krajský súd podľa názoru sťažovateľky žiadnym spôsobom nevysporiadal s „*podstatnou argumentáciou*“, ktorou namietala nesprávne právne posúdenie otázky platnosti zmluvy o dielo č. [REDACTED] z 11. novembra 2002 a otázky relevancie predmetného posudzovania vo vzťahu k nároku sťažovateľky.

Sťažovateľke nie je zrejmé, akými úvahami sa krajský súd riadil, pretože v napadnutom rozhodnutí „*absentuje akákoľvek logická súvzťažnosť, medzi právnym názorom vysloveným porušovateľom o neplatnosti Zmluvy a tvrdeniami sťažovateľky práve vo vzťahu k tejto otázke*“. Krajský súd sa preto podľa názoru sťažovateľky nijako ani len okrajovo nevysporiadal s jej právnou a skutkovou argumentáciou k tejto otázke a z napadnutého rozsudku krajského súdu nie je podľa jej názoru možné zistiť, z akých dôvodov a opierajúc sa o ktoré ustanovenia zákona súd nepovažoval právne zdôvodnenia sťažovateľky za relevantné.

Sťažovateľka teda poukazuje na skutočnosť, že krajský súd sa nijakým spôsobom nevysporiadal s jej podstatnými tvrdeniami. Jeho záver o tom, že «*dohodou o urovaní nemožno zhojiť absolútnu neplatnosť právneho úkonu je záver, ktorý je v kontexte sťažovateľkou tvrdených skutočností (ktorými zdôvodňovala svoj nárok) mimo rámca jej podstatnej argumentácie. Sťažovateľka nikdy netvrdila, že dohodou o urovaní zo dňa 22.08.2003 (v nasledujúcom texte aj ako „Dohoda o urovaní“ - v príslušnom gramatickom tvare) sa mala zhojiť neplatnosť právneho úkonu. Sťažovateľka tvrdila a porušovateľ sa s jej (podstatným) tvrdením nijak nevysporiadal, že zmluvné strany Dohody o urovaní len deklarovali existujúci stav a to ten, že žalovanej bolo v čase uzatvorenia Zmluvy zrejmé, že právny predchodca sťažovateľky konal spôsobom, ktorým bol oprávnený prejaviť vlastnú vôľu. Inými slovami, zmluvné strany Dohody o urovaní sa nedohodli, že neplatná Zmluva sa stáva Zmluvou platnou, ale iba deklarovali, že žalovaná v čase uzatvorenia zmluvy vedela, že osoby, ktoré Zmluvu za právneho predchodcu sťažovateľky podpísali, boli*

oprávnené za neho konať a Zmluva bola uzatvorená riadne - teda spôsobom, ktorým boli obe zmluvné strany oprávnené prejaviť svoju vôľu.».

Sťažovateľka v tomto kontexte ďalej tvrdí, že „*dôkazné bremeno, vzhladom na žalovanou výslovne deklarovajú skutočnosť o vedomosti, že právny predchodca sťažovateľky prejavil v rozhodujúcom čase (uzatvorenie Zmluvy) svoju vôľu, o preukázaní skutočnosti, že žalovaná takúto vedomosť nemala, je práve na strane žalovanej*“. Krajský súd neposkytol ani na predmetné podstatné tvrdenie sťažovateľky žiadnu odpoveď.

Podstatné tvrdenia sťažovateľky práve naopak spočívali v tom, že dohodou o úprave práv a povinností z 22. augusta 2003, ktorá je z materiálneho hľadiska urovnaním v zmysle § 585 a nasl. Občianskeho zákonníka, zmluvné strany urovnali vzájomné sporné práva a povinnosti. Krajský súd ani na túto ťažiskovú argumentáciu sťažovateľky neposkytol žiadnu relevantnú odpoveď a obmedzil sa na svojvoľný záver, že túto dohodu ani podľa obsahu v žiadnom prípade nemožno považovať za urovanie.

Podľa sťažovateľky preto možno konštatovať, že napadnuté rozhodnutie je aj v tejto podstatnej časti nepreskúmateľné, pretože krajský súd sa nijako nevysporiadal s jej tvrdením, v rámci ktorého poukazovala na skutočnosť, že dohoda o úprave práv a povinností z 22. augusta 2003 je z materiálneho hľadiska dohodou o urovnaní v zmysle § 585 a nasl. Občianskeho zákonníka a že práve dohodou zmluvné strany odstránili spornosť vo svojich právach a nastolili nový právny stav. Sťažovateľka v konaní jednoznačne preukázala spornosť nároku (navyše nebolo to sporné ani medzi účastníkmi konania), ktorý bol predmetom dohody. Krajský súd na túto argumentáciu neposkytol žiadnu odpoveď. Sťažovateľka dôvodne považuje túto svoju argumentáciu za ťažiskovú, pretože v zmysle § 586 ods. 2 Občianskeho zákonníka urovanie dojednané dobromyseľne nestráca platnosť ani v prípade, že dodatočne vyjde najavo, že niektorá zo strán dohodnuté právo v čase dojednania urovnania nemala.

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľka pokračuje v argumentácii, ktorú predostrela už v odvolaní podanom proti rozsudku okresného súdu.

V závere sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že: „Základné právo obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ]. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 3 Cob/236/2011 - 528 z 26. júna 2013 a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, porušené bolo.

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 3 Cob/236/2011 - 528 z 26. júna 2013 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

Obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ]. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia advokátom, v sume 331,13 €, ktorú je Krajský súd v Košiciach povinný zaplatiť na účet advokáta JUDr. Martina Saloku, do jedného mesiaca od právoplatnosti nález.“

II.

V zmysle čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne

neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08, m. m. I. ÚS 21/2014).

Ústavný súd považoval za potrebné tiež poukázať na svoje ústavné postavenie, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by

malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

Uvedenými právnymi názormi sa ústavný súd riadil aj pri predbežnom prerokovaní sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie svojich ústavou a dohovorom garantovaných práv napadnutým rozsudkom krajského súdu. Úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti bolo posúdiť, či medzi odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu týkajúceho sa námietok sťažovateľa uvedených v sťažnosti a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru existuje taká príčinná súvislosť, ktorá by po eventuálnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie zakladala opodstatnené dôvody na vyslovenie ich porušenia.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) označeným rozhodnutím krajského súdu, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov. V právomoci ústavného súdu zostalo iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci krajského súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o odvolaní napadnutým rozsudkom sú zlučiteľné s označeným článkom ústavy (resp. dohovoru).

Krajský súd v napadnutom rozsudku uviedol, že «Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že právny predchodca žalobcov [REDACTED] a žalovaný uzavreli zmluvu o dielo [REDACTED] zo dňa 11.11.2002 o dodávke stavby.

Za objednávateľa túto zmluvu podpísal [REDACTED], ako predseda predstavenstva a [REDACTED], ako členka predstavenstva. Podľa tejto zmluvy (bod 4.1) dielo malo byť ukončené a zároveň malo byť vydané kolaudačné rozhodnutie dňa 30.6.2003.

Právny predchodca žalobcov (ďalej len [REDACTED]) dňa 4.7.2003 vyúčtoval a uplatnil zmluvnú pokutu vo výške 90.650.000,00 Sk, prostredníctvom právneho zástupcu [REDACTED].

Podaním z 8.7.2003 adresovaným [REDACTED] oznamuje právny zástupca žalovaného [REDACTED], že „v reakcii na tento list, v ktorom ste nášmu klientovi [REDACTED] vyúčtovali zmluvnú pokutu Vám oznamujem, že s vyúčtovanou pokutou ani čo do jej výšky ani právneho dôvodu nesúhlasíme a neakceptujeme ju.“

Ďalším podaním z 28.7.2003 právny zástupca žalovaného [REDACTED] ako reakciu na list [REDACTED] z 22.7.2003 okrem iného oznamuje, že vyúčtovanie ďalšej zmluvnej pokuty, ako aj jej zápočet, jeho klient (t. j. žalovaný) odmieta a neakceptuje. Zároveň tvrdí, že predmetná zmluva o dielo je absolútne neplatným právnym úkonom, nakoľko pri jej podpise v mene objednávateľa konali osoby, ktoré na to neboli oprávnené a navyše nekonali ani spôsobom zverejneným v obchodnom registri.

Z obsahu oboch týchto podaní je jednoznačné, že [REDACTED] konal ako právny zástupca žalovaného, čo vyplýva zo samotného textu („ako právny zástupca tejto spoločnosti oznamujem“).

Nie je podstatné, že listina bola vyhotovená na jeho hlavičkovom papieri a že nebola pripojená plná moc.

Tvrdenie žalobcu v 1. rade, že konal vo vlastnom mene je preto nelogické a účelové.»“

Ďalej krajský súd uviedol, že ako reakcia na tieto podania žalovanej boli medzi právnym predchodcom sťažovateľky a žalovanou 22. augusta 2003 uzavreté tieto tri dohody:

„V dohode o urovnaní uzavretej podľa § 585 a nasl. Občianskeho zákonníka okrem iného riešili spornú otázku platnosti zmluvy. Nebola však v nej riešená otázka zmluvných pokút.

Strany prehlásili, že zmluva bola uzavretá platne a že žalovaný mal pri jej podpise vedomosť o rozhodnutí valného zhromaždenia z 20.9.2002, ktorým došlo k odvolaniu a voľbe nových členov predstavenstva a dozornej rady i k zmene stanov [REDAKOVANÉ] a že v deň podpisu zmluvy, t. j. 11.11.2002 boli osoby konajúce v mene spoločnosti - [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] riadne zvolenými členmi štatutárneho orgánu [REDAKOVANÉ].

Samotná táto skutočnosť svedčí o tom, že žalovaný pri podpise zmluvy o dielo takúto vedomosť nemal.

Totíž, ak by tomu tak nebolo, jeho právny zástupca by mesiac predtým netvrdil, že práve z tohto dôvodu je zmluva o dielo neplatná a táto sporná otázka by nebola riešená dohodou o urovnaní.

Podľa § 585 ods. 1 Občianskeho zákonníka dohodou o urovnaní môžu účastníci upraviť práva medzi nimi sporné alebo pochybné.

Ak pri podpise zmluvy o dielo žalovaný o týchto skutočnostiach nemal vedomosť (čo vyplýva aj z podania jeho právneho zástupcu), túto skutočnosť nemožno konvalidovať urovnaním, pretože spôsobili absolútnu neplatnosť už pri podpise zmluvy.

Spornosť alebo pochybnosť vzájomných práv je pojmovým znakom urovnania, urovanie smeruje k odstráneniu tejto spornosti alebo pochybnosti. Účelom urovnania pritom nie je odstrániť existujúci spor alebo pochybnosť tým spôsobom, že si strany vyjasnia či vysvetlia sporné otázky alebo že zistia, aký je skutočný stav veci, urovnaním strany odstránia ich spor alebo pochybnosť tým spôsobom, že sporný či pochybný záväzok zrušia (prípadne) nahradia záväzkom novým, nesporným a nepochybným.

V danom prípade išlo o vlastné vysvetlenie spornej platnosti zmluvy o dielo.»

Druhá dohoda označená ako dohoda o úprave vzájomných práv a povinností, uzavretá podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka a § 516 ods. 1 Občianskeho zákonníka riešila otázku zmluvných pokút medzi právnym predchodcom sťažovateľky a žalovaným, pričom krajský súd uviedol, že „túto dohodu, ani podľa obsahu v žiadnom prípade nemožno považovať za urovanie.

Ak by to účastníci mienili vyriešiť urovaním, boli by zmluvné pokuty zahrnuté do predchádzajúcej dohody o urovaní.

Predtým už boli účtované zmluvné pokuty a touto dohodou účastníci menili vzájomné práva a povinnosti tak, ako to má na mysli ust. § 516 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Touto dohodou bola odložená splatnosť ceny diela vo výške 28.000.000,00 Sk do 31.12.2005.

Ďalej žalovaný uznal zmluvnú pokutu 28.000.000,00 Sk, ktorú ■■■ nemalo vymáhať do 31.12.2005.

■■■ túto pohľadávku malo jednostranne započítať proti pohľadávke žalovaného, ktorá mala vzniknúť z tretej zmluvy.“.

A napokon tretia dohoda označená ako zmluva o spolupráci uzavretá podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, v ktorej sa žalovaná zaviazala, že pre právneho predchodcu sťažovateľky „zabezpečí samostatne a na vlastné náklady sprostredkovanie uzavretia zmluvy špecifikovanej v čl. II. v hodnote najmenej 300.000.000,00 Sk za províziu 28.000.000,00 Sk, všetko do 31.12.2005.

Zmluva o spolupráci nebola realizovaná, pretože žalovaný sprostredkovanie uzavretia dohodnutej zmluvy nezabezpečil.“.

Krajský súd ďalej v napadnutom rozsudku uviedol, že právny predchodca sťažovateľky „listom z 27.10.2005 vyúčtoval a uplatnil proti žalovanému zmluvnú pokutu na základe reklamovaných väd diela v záručnej lehote vo výške 55.550.000,00 Sk a to už v čase, keď začalo konanie o vyhlásenie konkurzu na majetok ■■■ (návrh na Krajskom súde v Banskej Bystrici bol podaný ešte predtým).

V konkurze vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 39 K/44/2005 nebola pohľadávka žalovaného za vykonané dielo v neuhradenej časti, ani čiastočne uspokojená.“.

Z citovaného pre krajský súd jednoznačne vyplynulo, že „zmluva o dielo je absolútne neplatná, pretože v čase jej podpisu žalovaný nemal vedomosť o tom, kto koná za [REDAKOVANÉ] a akým spôsobom. [REDAKOVANÉ], uvedomujúc si túto skutočnosť po odmietavom stanovisku žalovaného prostredníctvom právneho zástupcu [REDAKOVANÉ], sa snažilo vyriešiť situáciu uzavretím zmluvy o urovnaní“.

V ostatnom krajský súd (vo vzťahu k uvedenému) odkázal „na vecne správne dôvody uvedené v napadnutom rozsudku“.

Ďalej krajský súd konštatoval, že „nárok žalobcu 1 (pôvodne 28.000.000,00 Sk) nemôže preto vyplývať zo zmluvy o dielo, ale ani z dohody o urovnaní (jej predmetom neboli zmluvné pokuty).

Dohoda o úprave práv a povinností, ako bolo vyššie uvedené, nie je urovnaním, ale bola zmenou pôvodného záväzku. Zmluva o dielo je neplatná a teda je neplatná aj jej zmena.

Aj nárok žalobcu 2 (zmluvná pokuta za vady diela v záručnej dobe) vyplýva z neplatnej zmluvy o dielo, preto ho nemožno priznať.“.

V závere krajský súd poznamenal, že „výsledky dokazovania preukazujú konanie [REDAKOVANÉ] v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku“, o čom podľa jeho názoru svedčí skutočnosť, že právny predchodca sťažovateľky „po zistení neplatnosti zmluvy o dielo sa snažilo tento nedostatok odstrániť uzavretím zmluvy o urovnaní. Dohodou o úprave vzájomných práv a povinností bola odložená splatnosť časti ceny diela 28.000.000,00 Sk, žalovaný uznal svoj záväzok vyplývajúci zo zmluvnej pokuty 28.000.000,00 Sk a zároveň sám sa vzdal svojho práva uplatňovať a vymáhať akékoľvek nároky, t. j. najmä zmluvné pokuty, úroky z omeškania, nároky na náhradu škody a všetko ostatné príslušenstvo a penalizáciu (čl. II. zmluvy).

■ svoju pohľadávku malo započítať proti pohľadávke žalovaného, ktorá mala vzniknúť zo zmluvy o spolupráci, ktorou žalovaný mal sprostredkovať uzavretie zmluvy pre ■ vo výške najmenej 300.000.000,00 Sk s neurčitým záujemcom. Je nepochybné, že takéto sprostredkovanie bolo už vopred určené na neúspech.

Napokon ďalšiu zmluvnú pokutu uplatnila ■ v čase, keď už bol podaný návrh na vyhlásenie konkurzu na jej majetok a zvyšok nezaplatenej ceny diela, uplatnený žalovaným v konkurznom konaní nebol uspokojený.“.

Na základe uvedeného preto krajský súd zastával názor, že „výkon práv žalobcov, ktorí sú právnymi nástupcami ■ je z vyššie uvedených dôvodov v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku a nepožíva právnu ochranu (§ 265 Obchodného zákonníka)“.

Z uvedených dôvodov, ako aj dôvodov uvedených v odvolaní napadnutom rozsudku okresného súdu krajský súd potvrdil podľa § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej a „ostatné námietky vo veci samej uvedené v odvolaniach žalobcov“ považoval pre rozhodnutie odvolacieho súdu za právne bezvýznamné.

Vo svojej ustálenej judikatúre ústavný súd tiež zdôrazňuje, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

Okresný súd v relevantnej časti odôvodnenia rozsudku, na ktoré krajský súd vo svojom rozhodnutí poukazuje, uviedol, že z výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Okresný súd predovšetkým skúmal platnosť zmluvy o dielo č. ■ z 11. novembra 2002 vzhľadom na obranu žalovanej, či táto bola zo strany právneho predchodcu sťažovateľky uzavretá platne. Vo vzťahu k uvedenému okresný súd uviedol, že „zo samotnej prvej strany zmluvy o dielo vyplýva, že túto ako objednávateľ uzatvára ■, ■, ■“.

zastúpená [REDACTED], predsedom predstavenstva a [REDACTED], členkou predstavenstva. Ďalej pri označení objednávateľa je uvedené, že táto spoločnosť je zapísaná v obchodnom registri pri Okresnom súde v Žiline v oddiely Sa vložka [REDACTED] a jej IČO je [REDACTED]. [REDACTED] sa stal predsedom predstavenstva [REDACTED] dňa 20.9.2002 na základe uznesenia č. 4 a [REDACTED] a [REDACTED] sa stali na základe toho istého uznesenia valného zhromaždenia Členmi predstavenstva, teda valné zhromaždenie dňa 20.9.2002 zvolilo troch nových členov predstavenstva, čo nesporne vyplýva z notárskej zápisnice N 355/02, NZ 339/02 zo dňa 20.9.2002. Na tom istom valnom zhromaždení uznesením č. 1 boli aj schválené zmeny stanov spoločnosti zo dňa 13.12.1999 a úplne nové stanovy spoločnosti. V zmysle článku 17 ods. 1 týchto stanov v mene spoločnosti je oprávnený konať a podpísať vždy predseda predstavenstva spolu s jedným členom predstavenstva. Ako vyplýva z oznámenia Okresného súdu Žilina, Obchodného registra právny predchodca žalobcov. [REDACTED] uvedenú notársku zápisnicu zo dňa 20.9.2002 doručil Okresnému súdu Žilina, oddelenie obchodného registra dňa 7.2.2003 a na základe tejto zápisnice boli registrovým súdom v konaní 26Zpz 260/2003 dňa 12.2.2003 vyznačené príslušné zmeny vo vložke [REDACTED] tohto súdu. Z uvedenej vložky zo strany 2 vyplýva, že Ing.. [REDACTED] bol predsedom predstavenstva [REDACTED] od 12.2.2003 do 16.9.2005, pričom k vzniku funkcie došlo 20.9.2002. Obdobne [REDACTED] bola členkou predstavenstva tejto a. s. od 12.2.2002 do 16.9.2005, pričom k vzniku funkcie - člena došlo 20.9.2002. [REDACTED] ako ďalšia zvolená členka predstavenstva v citovanej vložke uvedená nie je. Ďalej, mal súd za preukázané, že od 27.12.1999 do 11.2.2003 v mene spoločnosti [REDACTED] [REDACTED] sú oprávnení konať všetci členovia predstavenstva, a to minimálne traja. Podpisovať za spoločnosť vo všetkých veciach je oprávnený predseda predstavenstva s podpredsedom predstavenstva a akýmkoľvek ďalším členom predstavenstva. Za spoločnosť podpisujú tak, že k obchodnému menu spoločností pripoja členovia predstavenstva svoje podpisy.“

Ďalej okresný súd uviedol, že „účinky zápisov v obchodnom registri konkretizujú význam zriadenia a vedenia obchodného registra. Pri právotvorných rozhodnutiach registrových súdov účinky nastávajú najskôr dňom zápisu. Pri osvedčujúcich rozhodnutiach všeobecné účinky voči tretím osobám takisto nastávajú zverejnením zápisu v obchodnom registri. Na rozdiel od právotvorných zápisov účinky deklaratórnych zápisov môžu nastať už dňom, keď zapísaná osoba rozhodla o zmene určitých skutočností a túto skutočnosť oznámila tretej osobe, prípadne tretia osoba sa o zmene dozvedela zo zbierky listín. Významnou zmenou pri týchto zápisoch je, že takto zmenených údajov a obsahu listín sa môže dovolať tak zapísaná osoba ako aj tretia osoba, ako to vyplýva z § 27 ods. 3 až 5 obchodného zákonníka. V prípade nesúladu medzi zapísanými a zverejnenými údajmi alebo uloženými a zverejnenými listinami zákon vymedzuje následky nesúladu tak, že moderuje princípy vyjadrené v súvisiacich ustanoveniach § 27 ods. 3, 5 obchodného zákonníka. Toto osobitné ustanovenie chráni tretie osoby tak v prípade, ak vychádzali zo zapísaných údajov resp. z uložených listín ako aj v prípade, ak vychádzali zo zverejnených skutočností. Zapísaná osoba musí dokázať, že tretia osoba vedela o zapísaných údajoch resp. o uložených listinách, len v takom prípade budú rozhodujúce zapísané skutočnosti resp. uložené listiny a nie skutočnosti zverejnené. V § 27 ods. 3 obchodného zákonníka je vyjadrený princíp materiálnej publicity, ktorý spolu s princípom formálnej publicity dáva obchodnému registru povahu verejnej listiny. To v praxi znamená, že údaje zapísané v obchodnom registri sú právne účinné navonok i v prípade, ak nezodpovedajú skutočnému stavu ak sú splnené podmienky uplatnenia princípu materiálnej publicity. Pozitívna stránka princípu materiálnej publicity spočíva v tom, že zápisy sú právne účinné voči každému, aj súdu odo dňa ich vykonania registrovým súdom. Znamená to, že odo dňa vykonania zápisu sa nemôže nikto dovolávať neznalosti ich obsahu. Negatívna stránka materiálnej publicity dopĺňa pozitívnu stránku, ktorá spočíva v tom, že nie je možné namietť proti tretím osobám konajúcim v dôvere v zápis, že tento zápis nezodpovedá skutočnosti.“.

Okresný súd považoval za nesporné, že „notárska zápisnica NZ 339/2002 z 20. 9. 2002 bola doručená Okresnému súdu Žilina, oddeleniu obchodného registra dňa 7.2.2003, teda skoro po šiestich mesiacoch. Na základe tejto notárskej zápisnice registrový súd

vykonal zmenu dňom 12.2.2003. Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že bolo povinnosťou zapísanej osoby (§ 27 ods.3, 4 obchodného zákonníka) [REDACTED] resp. žalobcov v 1. a 2. rade preukázať, že žalovaný, mal v čase uzavretia zmluvy o dielo č. [REDACTED] dňa 11.11.2002 vedomosť o tom, kto koná za objednávateľa teda [REDACTED] a akým spôsobom.“.

Podľa názoru okresného súdu „žalobcovia toto dôkazné bremeno v konaní neunesli... ich obrana spočívala v tom, že... odkazovali na preambulu Dohody o urovaní zo dňa 22.8.2003 v ktorej je okrem iného uvedené, že zmluvné strany... sa nedokázali dohodnúť na platnosti zmluvy. V článku 1 - vyporiadanie sporných skutočností je pod prvou odrazkou riešená medzi účastníkmi platnosť zmluvy, kde sa hovorí, že zmluvné strany uznávajú, že Zmluva o dielo č. [REDACTED] zo dňa 11.11.2002 bola uzavretá slobodne, vážne a neexistujú žiadne okolnosti, ktoré by spôsobovali jej neplatnosť. Ďalej zmluvné strany sa dohodli, že zmluva bola uzavretá oprávnenými osobami na oboch stranách a pri jej podpise mal [REDACTED] vedomosť o tom, že titulom rozhodnutia valného zhromaždenia [REDACTED] spísaného a osvedčeného dňa 20.9.2002 do notárskej zápisnice N 355/02, NZ 339/02 došlo k zmene stanov [REDACTED], k odvolaniu pôvodných a voľbe nových členov predstavenstva, dozornej rady a v deň podpisu zmluvy t. j. 11.11.2002 boli osoby konajúce v mene spoločnosti [REDACTED] a [REDACTED]. V závere tohto ustanovenia dohody strany dohody prehlasujú, že zmluva bola uzavretá platne, vyvolala a vyvoláva právne účinky z nej vyplývajúce. Žalovaný už v liste zo dňa 28.7.2003, ktorý za žalovaného zaslal žalobcovi v tom čase [REDACTED] [REDACTED], právny zástupca žalovaného uvádza, že Zmluva o dielo č. [REDACTED] je absolútne neplatným právnym úkonom, nakoľko pri jej podpise v mene objednávateľa konali osoby, ktoré na to neboli oprávnené a navyše nekonali ani spôsobom zverejneným v obchodnom registri.“.

Okresný súd bol preto toho názoru, že žiadnou dohodou o urovaní nemožno zhojiť absolútnu neplatnosť právneho úkonu, ktorý bol podľa názoru okresného súdu v čase jeho vzniku buď platne alebo neplatne uzavretý. Dohodou o urovaní podľa § 585 Občianskeho

zákonníka môžu účastníci upraviť práva medzi nimi sporné a pochybné, nie však absolútnu neplatnosť právneho úkonu.

Keďže okresný súd dospel k záveru, že „zapísaná osoba [REDACTED] [REDACTED] resp. jej právni nástupcovia žalobcovia v 1. a 2. rade nepreukázali, že žalovaná strana bola pri uzavretí zmluvy o dielo č. [REDACTED] dňa 11.11.2002 informovaná o zmenách, ktoré nastali na základe uznesenia valného zhromaždenia z 20.9.2002 o zmene stanov [REDACTED], o voľbe nových členov predstavenstva a dozornej rady“, žalobu oboch žalobcov zamietol.

Vo vzťahu k sťažovateľke považoval okresný súd za potrebné uviesť, že podľa § 585 ods. 3 Občianskeho zákonníka pri dohode o urovnaní doterajší záväzok je nahradený záväzkom, ktorý vyplýva z urovnania. Zákonodarca však jednoznačne predpokladá, že doterajší záväzok bol uzavretý platne a nie je absolútno neplatným právnym úkonom. Zmluva o dielo môže byť uzavretá aj ústne, avšak dojednania o zmluvných pokutách musia byť zo zákona uzavreté v písomnej forme. Keďže zákonodarca predpokladá písomnú formu pod následkom neplatnosti takéhoto právneho úkonu, mali byť tieto dojednania urobené aj v predpísanej forme. Keďže tieto dojednania podľa názoru súdu o zmluvných pokutách neboli urobené v predpísanej forme, nemôže sa sťažovateľka domáhať svojho nároku s poukazom na dohodu o urovnaní, ktorá (ako právny úkon) už predpísanú formu má.

Podstatou sťažovateľkiných námietok je jej nesúhlas s odôvodnením napadnutého rozsudku, v ktorom sa krajský súd podľa jeho názoru nevyporiadal s argumentáciou ňou predloženou v odvolaní proti rozsudku okresného súdu, a tak nedal presvedčivú odpoveď na podstatné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Arbitrárnosť má tiež spočívať v skutočnosti, že krajský súd sa po vecnej stránke vôbec nezaoberal dôvodmi odvolania, ktoré sťažovateľka uviedla proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa.

Ústavný súd nie je oprávnený preskúmať skutkové zistenia všeobecných súdov a spochybňovať výsledky záverov vyplývajúcich z nimi vykonaných dôkazov, a to aj

za predpokladu vzniku možnosti určitých faktických pochybení v procese vykonávania a posudzovania dôkazov, pokiaľ tieto výsledky hodnotenia dôkazov a posudzovania výsledkov procesu dokazovania zodpovedajú pravidlám právnej a formálnej logiky, nie sú navzájom rozporuplné a vytvárajú celistvý rámec ako podklad na rozhodnutie (m. m. I. ÚS 230/2013). Ústavný súd v tejto súvislosti tiež pripomína, že jeho úlohou nie je pôsobiť ako tzv. štvrtá inštancia súdnictva a poskytovať ochranu pred skutkovými a/alebo právnymi omylmi všeobecných súdov. Výklad a aplikácia zákonov (v danom prípade Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka) patrí do právomoci všeobecných súdov, a pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu do neho zasahovať. Napokon ústavný súd zdôrazňuje, že jeho úlohou nie je posudzovanie právnej perfektnosti namietaného rozhodnutia všeobecného súdu z hľadiska formálnych požiadaviek vyplývajúcich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a z týchto aspektov jeho „vylepšovanie“, ale posúdenie jeho ústavnej udržateľnosti (m. m. IV. ÚS 325/08, III. ÚS 462/2012).

Ústavný súd realizujúc ústavný prieskum napadnutého rozsudku krajského súdu zistil, že krajský súd v danom prípade starostlivo a podrobne vyhodnocoval získané dôkazy a na ich základe ustálil, ktoré z tvrdení účastníkov boli v konaní preukázané a ktoré nie. Z obsahu sťažnosti, ako aj napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že v rámci prerokovania veci boli vykonané všetky dôkazy navrhnuté účastníkmi konania. Sťažovateľka pritom v zásade neformulovala žiadne relevantné námietky svedčiace o porušení princípov spravodlivého procesu pri vykonávaní dokazovania, keďže ku všetkým podstatným okolnostiam prípadu mala možnosť vyjadriť sa a odpovedať na všetky argumenty protistrany v konaní. Nesúhlasila v zásade len s vyhodnotením skutočností ustálených krajským súdom z vykonaných dôkazov. Krajský súd však v napadnutom rozsudku dostatočne odôvodnil, prečo nepovažoval zmluvu o dielo č. [REDAKOVANÉ] z 11. novembra 2002 za neplatnú. Ústavný súd však tieto závery krajského súdu nepovažuje za svojvoľné, a teda ústavne neakceptovateľné. Uvedené platí aj v prípade, keď sa vnútorná intencionalita právnych úvah sťažovateľky uberala iným smerom ako právny názor krajského súdu, ktorý síce rozhodol spôsobom, s ktorým sťažovateľka nesúhlasí, ale rozhodnutie dostatočne odôvodnil na základe vlastných

myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený a ani povinný nahrádzať. K tomu ústavný súd obdobne poznamenáva, že ak sa konanie pred všeobecným súdom neskončí podľa želania účastníka konania, táto okolnosť sama osebe nie je právnym základom pre namietnutie porušenia základného práva (napr. II. ÚS 54/02).

Ani sťažovateľkine námietky týkajúce sa nedostatkov odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktoré podľa jeho názoru spočívajú v tom, že v rozhodnutí nebolo odpovedané na všetky ňou predkladané argumenty, neodôvodňujú zásah ústavného súdu, keďže z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že krajský súd sa podrobne zaoberal všetkými kľúčovými otázkami a formuloval k nim kvalifikované právne odpovede. Pre naplnenie princípov spravodlivého procesu sa totiž nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument procesnej strany, ale len na argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový.

Poukazujúc na citovanú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu v spojení s citovanou časťou odôvodnenia rozsudku okresného súdu, s ktorým sa krajský súd v stotožnil, ústavný súd zastáva názor, že ústavný súd konštatuje, že mu neprislúcha spochybňovať procesný postup krajského súdu a rovnako mu neprináleží meniť jeho z ústavnoprávneho hľadiska akceptovateľné a dostatočne odôvodnené závery, ktoré sú výrazom jeho nezávislého rozhodovania. V zásade by ústavný súd bol takto v pozícii ďalšej prieskumnej inštalácie v systéme všeobecného súdnictva, čo by bolo v rozpore s ústavným vymedzením jeho kompetencií.

Ústavný súd aplikujúc východiská svojej konštantnej judikatúry na napadnuté rozhodnutie krajského súdu konštatuje, že je dostatočne odôvodnené, nevykazuje znaky arbitrárnosti a je ústavne akceptovateľné. Krajský súd v posudzovanej veci použil relevantné hmotno-právne normy a vyložil ich ústavne konformným spôsobom. Ústavný súd nezistil existenciu skutočností svedčiacich o tom, že by napadnutý rozsudok krajského súdu bolo možné považovať za popierajúci zmysel práva na súdnu ochranu, pretože krajský súd zrozumiteľne vysvetlil právne závery, ku ktorým dospel.

Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. K právu na súdnu ochranu patrí aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (pozri uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005 či nález č. k. III. ÚS 119/03-30).

Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (nález ústavného súdu, sp. zn. I. ÚS 236/06).

Jedným z princípov predstavujúcim súčasť práva na riadny proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) a vylučujúcim ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu svoje rozsudky odôvodniť (§ 157 ods. 1 OSP), a to spôsobom zakotveným v ustanovení § 157 ods. 2 OSP. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Ak sú právne závery súdu v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. Naopak, ak všeobecný súd rešpektuje kautely určujúce minimálnu mieru racionality a konzistencie skutkovej a právnej argumentácie, nepatrí do právomoci ústavného súdu „hodnotiť“ hodnotenie dôkazov, resp. posudzovanie skutkového stavu, ako správne zisteného všeobecným súdom, a to ani vtedy, ak by sa s takým hodnotením ústavný súd celkom nestotožnil (nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 242/2007).

Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď, ale povinnosť súdu vysporiadať sa dostatočne s právne a skutkovo relevantnými otázkami. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.“ (napr. Georgidias v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997, m. m. pozri tiež rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994,

Annuaire, č. 303-B, Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B, § 27 a 28.); Helle c. Fínsko, Schenk c. Švajčiarsko).

Ústavný súd už viackrát judikoval, že súčasťou obsahu základného práva na podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03, IV. ÚS 340/04).

V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné a arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Pretože namietané rozhodnutie krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľky namietajúcej porušenie jej základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivý súdny proces

napadnutým rozsudkom krajského súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na to, že ústavný súd odmietol sťažnosť ako celok, ďalšími návrhmi sťažovateľky sa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2015